

Üniversite Bünyesinde Kurulacak Olan İktisadi İşletmenin K.V. Karşısındaki Durumu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	65771276-2011/Kur. V.2/3-35
Tarih	26.07.2012

T.C.

AMASYA VALİLİĞİ

Defterdarlık AMASYA DEFTERDARLIĞI GELİR MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : 65771276-2011/Kur. V.2/3-35

26/07/2012

Konu : Üniversite Bünyesinde Kurulacak Olan İktisadi İşletmenin K.V. Karşısındaki Durumu

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, Üniversiteniz Sağlık Kültür ve Daire Başkanlığına bağlı olarak konukevi, kantin, kafeterya, çay ocağı, restaurant, fotokopi merkezi, kitap satış merkezi ve spor tesisleri kurulmasına karar verildiği; bu tesislerden üniversite çalışanları, öğrencileri ile bunların yakınlarının ücret karşılığı yararlanacağı belirtilerek söz konusu iktisadi işletmelerin kurumlar vergisine tabi olup olmadığı, gelir ve giderlerinin takibi için bilanço veya işletme defterlerinden hangisinin tutulacağı, hizmet ve mal satışları nedeniyle katma değer vergisinden muaf olup olmadıkları ve tesislerde perakende satışlar için ödeme kaydedici cihaz alınıp alınmayacağı konularında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

KURUMLAR VERGİSİ YÖNÜNDEN

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, iktisadi kamu kuruluşları vergi mükellefiyeti kapsamına alınmış olup aynı Kanunun 2 nci maddesinin üçüncü

fıkrasında da Devlete, il özel idarelerine, belediyelere, diğer kamu idarelerine ve kuruluşlarına ait veya bağlı olup faaliyetleri devamlı bulunan ve birinci ve ikinci fıkralar dışında kalan ticari, sınai ve zirai işletmelerin iktisadi kamu kuruluşu olduğu; altıncı fıkrasında ise iktisadi kamu kuruluşları ile dernek veya vakıflara ait iktisadi işletmelerin kazanç amacı gütmemeleri, faaliyetlerinin kanunla verilmiş görevler arasında bulunması, tüzel kişiliklerinin olmaması, bağımsız muhasebelerinin ve kendilerine ayrılmış sermayelerinin veya iş yerlerinin bulunmamasının mükellefiyetlerini etkilemeyeceği, mal veya hizmet bedelinin sadece maliyeti karşılayacak kadar olması, kar edilmemesi veya karın kuruluş amaçlarına tahsis edilmesinin bunların iktisadi niteliğini değiştirmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 'Muafiyetler' başlıklı 4 üncü maddesinin (d) bendi ile genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait olup sadece kamu görevlilerine hizmet veren, kar amacı gütmeyen ve üçüncü kişilere kiralanmayan kreş ve konukevleri ile askeri kışlalardaki kantinlerin kurumlar vergisinden muaf olduğu hüküm altına alınmıştır.

03/04/2007 tarih ve 26482 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 1 seri no.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin (4.5.1.) bölümünde ise "5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde genel yönetim kapsamındaki idareler belirtilmiş olup buna göre, anılan Kanuna ekli (1), (2) ve (3) sayılı cetvellerde yer alan idarelere, sosyal güvenlik kurumlarına, mahalli idarelere (il özel idaresi ve belediyeler ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idareler) ait kreş ve konukevleri, sadece kamu görevlilerine hizmet vermek, kar amacı gütmemek ve üçüncü kişilere kiralanmamak koşuluyla kurumlar vergisinden muaf olacaklardır." şeklinde konuya ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

Ayrıca anılan tebliğin ilgili bölümünün devamında,

" Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait olup sadece kamu görevlilerine barınma hizmeti verilen ve barınmanın gerektirdiği kahvaltı ve yemek gibi zaruri ihtiyaçların karşılandığı konukevlerinin kurumlar vergisinden muaftır. Bu nedenle, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait konukevlerinin amaçları dışında faaliyet göstermeleri veya kamu görevlileri dışındaki kişi ve kuruluşlara hizmet vermeleri ve bu durumun devamlılık arz etmesi halinde, bu faaliyetlerin kurumlar vergisine tabi tutulması gerekmektedir.

Öte yandan, konukevlerinde berber, kuaför, bar, kafeterya, oyun salonu, çay bahçesi, pastane, düğün salonu, alakart, fastfood, lokanta, dansing, sauna, yüzme havuzu, fitness ve spor merkezi ile plaj v.b. yerlerde bir bedel karşılığı verilen hizmetlerin muafiyet kapsamında değerlendirilebilmesi mümkün değildir."

açıklamasına yer verilmiştir.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, sadece kamu görevlilerine hizmet veren kreşler ile barınma hizmeti ve barınmanın gerektirdiği kahvaltı, yemek gibi zaruri ihtiyaçların giderildiği konukevleri muafiyet kapsamına dahil olup bunlar dışında kalan, bir organizasyona bağlı olarak piyasa ekonomisi içerisinde bedel karşılığı mal alım satımı, imalatı ya da hizmet ifası şeklinde faaliyet gösteren sosyal tesislerin işletilmesi halinde kurumlar vergisi mükellefiyetinin tesis edileceği tabiidir.

KATMA DEĞER VERGİSİ YÖNÜNDEN

3065 sayılı KDV Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında Türkiye'de ticarî, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin, aynı fıkranın 3/g bendinde ise genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyeler ve köyler ile bunların teşkil ettikleri birliklere, üniversitelere, dernek ve vakıflara, her türlü mesleki kuruluşlara ait veya tabi olan veya bunlar tarafından kurulan veya işletilen müesseseler ile döner sermayeli kuruluşların veya bunlara ait veya tabi diğer müesseselerin ticari, sınai, zirai ve mesleki nitelikteki teslim ve hizmetlerinin KDV'nin konusunu oluşturduğu; ikinci fıkrasında, ticari, sınai, zirai faaliyet ile serbest meslek faaliyetinin devamlılığı, kapsamı ve niteliğinin Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre; Gelir Vergisi Kanununda açıklık bulunmadığı hallerde de, Türk Ticaret Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre tayin ve tespit edileceği; beşinci fıkrasında ise bu faaliyetlerin kanunların veya resmi makamların gösterdiği gerek üzerine yapılmasının, bunları yapanların hukuki statü ve kişiliklerinin, Türk tabiiyetinde bulunup bulunmamalarının, ikametgah veya işyerlerinin yahut kanuni merkez veya iş merkezlerinin Türkiye'de olup olmamasının işlemlerin mahiyetini değiştirmeyeceği ve vergilendirmeye engel teşkil etmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Buna göre, Üniversiteniz Sağlık, Kültür ve Spor Daire Başkanlığı tarafından gerçekleştirilen faaliyetlerin iktisadi bir işletme oluşturması durumunda, söz konusu iktisadi işletme tarafından yapılan teslim ve hizmetler genel hükümler çerçevesinde KDV ye tabi tutulacak, bu faaliyetlerin Kurumlar Vergisinden istisna ya da oluşan iktisadi işletmenin kurumlar vergisinden muaf olması KDV yönünden vergilendirmeye engel teşkil etmeyecektir.

Ancak, KDV Kanununun 17 nci maddesine göre üniversitelerin bünyesinde oluşan iktisadi işletmeler tarafından ifa edilen ve bu maddenin 1 ve 2 numaralı fıkralarında sayılan teslim ve hizmetlerin KDV den istisna tutulacağı tabiidir.

Öte yandan, söz konusu faaliyetler nedeniyle iktisadi bir işletme oluşmaması durumunda Üniversitenizin yapacağı teslim ve hizmetler KDV nin konusuna girmeyecektir.

VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 172 nci maddesinin son fıkrasında iktisadi kamu müesseselerine ait iktisadi işletmelerin defter tutma bakımından tüccarların tabi oldukları hükümlere tabi olduğu, 173

üncü maddesinde ise kurumlar vergisinden muaf olan iktisadi kamu müesseselerinin defter tutma mecburiyetinde olmadığı açıklanmış olup, bu istisnanın gelir ve kurumlar vergilerinden muaf olmakla beraber diğer vergilerden birine tabi olan ve bu vergileri götürü usulde tespit edilmeyen mükelleflerin muaf olmadıkları vergiler için tutacakları defterlere şümulünün olmadığı hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr Kanunun 176 ncı maddesinde, tüccarların defter tutma bakımından iki sınıfa ayrıldığı ve I inci sınıf tüccarların bilânço esasına göre defter tutacakları belirtilmiş, 177 nci maddesinin (5) numaralı bendinde ise kurumlar vergisine tabi olan diğer tüzel kişilerin I inci sınıf tüccar olarak değerlendirileceği hüküm altına alınmıştır.

Bu itibarla, Üniversiteniz Sağlık Kültür ve Spor Daire Başkanlığına bağlı olarak kurulan iktisadi işletmenin kurumlar vergisi veya katma değer vergisi açısından mükellefiyetinin bulunmaması durumunda Vergi Usul Kanunu hükümlerince defter tutma zorunluluğu bulunmamaktadır. Kurumlar vergisi veya katma değer vergisi açısından mükellefiyetinin olması durumunda ise anılan Kanun hükümlerine göre defter tutacağı tabiidir.

3100 SAYILI KANUN YÖNÜNDEN

3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanunun 1'inci maddesinde, perakende ticaretle uğraşan veya hizmet ifa eden birinci ve ikinci sınıf tüccarların ödeme kaydedici cihaz kullanmaya mecbur oldukları belirtilmiştir.

Bu nedenlerle Üniversiteniz Sağlık Kültür ve Daire Başkanlığına bağlı olarak kurulmasına karar verilen iktisadi işletmenin faaliyeti itibariyle anılan Kanun kapsamına girmesi sebebiyle ödeme kaydedici cihaz kullanma mecburiyeti bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

